

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directie
Bestuursondersteuning
MenB

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3102801

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 27 november 2020
Onderwerp GA JBZ-Raad van 2 december

Hierbij bieden wij u, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de geannoteerde agenda aan van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 2 december 2020 via videoconferentie.

De minister van Justitie en Veiligheid en de minister voor Rechtsbescherming zijn voornemens deel te nemen aan deze JBZ-Raad.

Raadsresolutie encryptie

Graag informeert de minister van Justitie en Veiligheid u in voorbereiding op het Algemeen Overleg van 1 december a.s. nader over de Raadsresolutie Encryptie die in de JBZ-Raad op 14 december a.s. ligt als informatiepunt (zogenoeten I-punt). Deze Raadsresolutie Encryptie vormt het startpunt om tezamen met technologie bedrijven en andere relevante actoren een inventarisatie uit te voeren naar technische mogelijkheden voor rechtmatige toegang tot versleuteld bewijs. De raadsresolutie beschrijft de cruciale rol die versleuteling speelt in de digitale beveiliging van de maatschappij, het bedrijfsleven en de overheid. Versleuteling draagt bij aan de bescherming van fundamentele rechten en het is belangrijk voor het vertrouwen in de verdergaande digitalisering van onze samenleving. Om deze redenen spreekt de EU zich uit voor sterke versleuteling. Deze moet verder worden ontwikkeld en het gebruik ervan moet worden aangemoedigd.

Tegelijkertijd wordt in de raadsresolutie stilgestaan bij de belemmerende, beperkende werking van versleuteling op de mogelijkheden van bevoegde autoriteiten om de maatschappij en haar burgers veilig te houden. Versleuteling wordt namelijk ook misbruikt door criminelen. Tevens is de opsporing steeds meer afhankelijk van toegang tot digitale gegevens, terwijl versleuteling rechtmatige toegang tot digitale gegevens uitdagend of praktisch onmogelijk maakt. Dit raakt de effectiviteit van onder meer de aanpak van terrorisme, georganiseerde misdaad, kindermisbruik en cybercrime.

De raadsresolutie neemt als uitgangspunt dat de bevoegde autoriteiten hun wettelijke taak moeten kunnen uitvoeren, zowel online als offline. Om dit te bewerkstelligen wordt in de EU tezamen met technologiebedrijven en andere relevante actoren onderzocht welke technische oplossingen er zijn om effectief inzicht te kunnen verkrijgen in versleuteld bewijs. Hierbij worden tevens onderzoekers en academici betrokken. Aan dit proces worden verschillende

voorwaarden en waarborgen verbonden. Ten eerste moet de implementatie en het gebruik van sterke encryptie zeker worden gesteld. Ten tweede moet een technisch hulpmiddel voldoen aan de principes van legaliteit, transparantie, noodzakelijkheid en proportionaliteit. Ten derde, moet het proces transparant zijn en wordt er aangegeven dat er niet een enkele oplossing is. Ten vierde, gaat het om een oplossing voor bevoegde autoriteiten waarbij op een gerichte manier toegang moet kunnen worden verkregen, met respect voor fundamentele rechten en data-protectie wetgeving en behoud van cybersecurity.

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**

Datum
27 november 2020

Ons kenmerk
3102801

Deze raadsresolutie kan worden gesteund. Technische oplossingen zouden moeten kunnen worden overwogen wanneer sterke versleuteling kan worden behouden en tegelijkertijd de belemmerende werking hiervan voor de opsporing kan worden verminderd. Proportionaliteit is hierbij van groot belang. Zowel de proportionaliteit van het middel als de inzet ervan. Dit wordt in de voorwaarden en waarborgen in de verklaring expliciet genoemd. Deze inventarisatie doet ook niets af aan de noodzaak van sterke versleuteling, de opvatting dat encryptie zich moet blijven ontwikkelen en het gebruik ervan moet worden aangemoedigd. Maar er moet ook aandacht zijn voor het opsporingsbelang. De problematiek die in de raadsresolutie wordt geschetst wordt herkend. Toegang tot digitale gegevens is steeds belangrijker in de opsporing van strafbare feiten en de bescherming van de nationale veiligheid. Tegelijkertijd is encryptie waarbij bevoegde autoriteiten praktisch worden uitgesloten van toegang via een dienstverlener vaker standaard in veelgebruikte internetdienstverlening.

Het kabinetsstandpunt op encryptie van 2016 stelt dat met dienstverleners op zoek kan worden gegaan naar nieuwe oplossingen voor effectieve gegevensverstrekking. Bij de inventarisatie van de Unie wordt gestreefd om binnen de kaders van het kabinetsstandpunt te blijven. Ik constateer dat met de resolutie geen onomkeerbare worden stappen gezet en de proportionaliteit, noodzakelijkheid, legaliteit en niveau van transparantie van oplossingen wordt later beoordeeld.

Conclusies inzake het Handvest van de Grondrechten

Graag maakt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van deze gelegenheid gebruik om melding te maken van een ontwikkeling in relatie tot de jaarlijkse conclusies over het Handvest van de Grondrechten. Zoals vermeld in het verslag van de informele JBZ-Raad op 8 en 9 oktober is aldaar geen overeenstemming bereikt over de tekst, in verband met weerstand tegen het gebruik van de term gendergelijkheid. Nederland heeft tijdens de JBZ-Raad onbegrip uitgesproken voor de controversie omtrent het opnemen van verwijzingen naar gendergelijkheid en LHBTI.

Ook verder overleg heeft niet geleid tot overeenstemming. De tekst is daarom uiteindelijk aangenomen in de vorm van voorzitterschapsconclusies met behoud van de term gendergelijkheid. Slechts één lidstaat stemde tegen de tekst.

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Datum
27 november 2020

Ferd Grapperhaus

Ons kenmerk
3102801

De Minister voor Rechtsbescherming,

Sander Dekker

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Ankie Broekers-Knol